

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOKÉRT, KÉSZPÉNZLOGISZTIKÁÉRT, PÉNZÜGYI INFRASTRUKTÚRÁKÉRT, DIGITALIZÁCIÓÉRT ÉS
HITELÖSZTÖNZÉSÉRT FELELŐS ALELNÖK

Iktatószám: 344301-1/2020

Vezetői körlevél a fizetés-kezdeményszerzési és számlainformációs szolgáltatásokhoz kapcsolódó biztonságos kommunikációval kapcsolatos egyes kérdésekről

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 4. § (9) bekezdésében, valamint a 39. § (1) bekezdés o) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében – többek között – ellátja a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Pft.) hatálya alá tartozó szervezetek, személyek és tevékenységek felügyeletét.

A vezetői körlevél célja a Pft., valamint az (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az erős ügyfélhitelesítésre, valamint a közös és biztonságos nyílt kommunikációs standardokra vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2017. november 27-i (EU) 2018/389 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: SCAR.) egyes rendelkezései egységes értelmezésének elősegítése, továbbá az MNB kapcsolódó elvárásainak megfogalmazása.

A vezetői körlevél címzettjei a Posta Elszámoló Központot működtető intézmény, az MNB és a kincstár kivételével a Pft. 2. § 22. pontjában meghatározott pénzforgalmi szolgáltatók, amelyek Magyarország területén a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 6. § (1) bekezdés 87. pont a) és b) alpontjai szerinti fizetési számlavezetési szolgáltatást nyújtanak (a továbbiakban: számlavezető pénzforgalmi szolgáltatók), vagy a Hpt. 6. § (1) bekezdés 87. pont g) és h) alpontjai szerinti fizetés-kezdeményszerzési, illetve számlainformációs szolgáltatást nyújtanak (a továbbiakban együtt: harmadik fél szolgáltatók).

Jelen vezetői körlevél a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelés továbbra is az érintett pénzforgalmi szolgáltatók felelősége.

1) A biztonságos adatátviteli kapcsolaton keresztüli adatátadás számlavezető pénzforgalmi szolgáltató általi felfüggesztésének alapvető szabályai

A Pft. 38/B. § (4) bekezdés a) pontja, valamint a 38/C. § (4) bekezdés a) pontja alapján a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatóknak minden esetben biztonságos adatátviteli kapcsolatban kell állniuk a harmadik fél szolgáltatókkal, amely biztonságos kapcsolatot az SCAR. V. Fejezetében foglaltaknak megfelelően kell kialakítaniuk.

Az MNB elvárja, hogy a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató kizárólag a Pft. 39/A. § (1) bekezdésében meghatározott indokok alapján tagadja meg a harmadik fél szolgáltatók a fizetési számlákhoz való hozzáférését, vagyis kizárólag abban az esetben, ha

1. a harmadik fél szolgáltató általi hozzáférés során
 - a) jóvá nem hagyott fizetési művelet kezdeményszerzésére,
 - b) vagy csalárd módon történő hozzáférésre kerül sor,
2. a hozzáférés megtagadása objektíven indokolható, és
3. kellően bizonyított.

Mivel a Pft. ezen oklistája taxatív, az a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató által nem bővíthető abban az esetben sem, ha a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató a harmadik fél szolgáltató általi hozzáféréssel kapcsolatos hibát akár maga észleli, akár annak gyanújáról más útnan értesül. Ez alapján az MNB elvárja, hogy a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató a Pft. 39/A. § (1) bekezdése alapján mind az előzők szerinti 1. pont a), mind pedig a b) alpontjai szerinti esetben csak akkor tagadja meg a harmadik fél szolgáltató általi hozzáférést, ha a megtagadásoka objektíven indokolható és kellően bizonyított.

Amellett, hogy a Pft. kimerítő felsorolást ad a hozzáférés megtagadásainak pénzforgalmi szempontú indokairól, a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató jogosult további, nem pénzforgalmi tárgyú jogszabálynak [pl. a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (GDPR), vagy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.), stb.] való megfelelés érdekében korlátozni a harmadik fél szolgáltatók fizetési számlához való hozzáférését.

Ugyanakkor az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a hozzáférés megtagadása esetén – függetlenül attól, hogy ezt a Pft. 39/A. § (1) bekezdésében meghatározott oklista, vagy egyéb, nem pénzforgalmi jogszabályi rendelkezés alapján teszi – a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatónak a Pft. 39/A. § (2) – (5) bekezdéseiben foglaltak szerint kell eljárnia. Ennek megfelelően mind az MNB-t¹, mind pedig – a Pft. 39/A. § (3) bekezdésében szabályozott kivétellel – az érintett számlavezetett ügyfeleket tájékoztatnia kell a hozzáférés megtagadásáról.

Az MNB elvárja, hogy a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató, ha a hozzáférés megtagadásának az indoka már nem áll fenn, a harmadik fél szolgáltató hozzáférését újból biztosítsa.

- 2) A számlavezető pénzforgalmi szolgáltató általi, a biztonságos adatátviteli kapcsolaton keresztüli adatátadás fel-függesztése a harmadik fél szolgáltatónál fennálló súlyosabb működési vagy biztonsági esemény következtében

Amennyiben egy harmadik fél szolgáltatónál súlyosabb működési vagy biztonsági esemény következik be, úgy azt a P64 MNB azonosító kódú adatszolgáltatás keretében jelentenie kell az MNB felé, majd a prudens működést mihamarabb helyre kell állítania, amely helyreállítást dokumentáltan és utólag nyomon követhetően kell elvégeznie.

Az MNB elvárja, hogy a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató a harmadik fél szolgáltató olyan tartalmú tájékoztatását követően, hogy a hozzáférés megtagadásának indoka már nem áll fenn, akkor amint a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató számára technikailag lehetséges haladéktalanul, de legkésőbb a tájékoztatást követő munkanap végéig ismételten biztosítsa a felfüggesztéssel érintett harmadik fél szolgáltató hozzáférését a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató által vezetett fizetési számlákhoz.

- 3) A számlavezető pénzforgalmi szolgáltató által alkalmazott olyan gyakorlat, amely alkalmas a harmadik fél szolgáltatók fizetési számlához történő hozzáféréseinek akadályozására

- a) Díj, költség vagy egyéb fizetési kötelezettség felszámítása a célra rendelt interfész használatáért

A Pft. 38/B. § (2) bekezdése, valamint a Pft. 38/C. § (2) bekezdése alapján a számlainformációs, valamint a fizetés-kezdeményezési szolgáltatás igénybevételének nem lehet feltétele, hogy szerződéses jogviszony álljon fenn a harmadik fél szolgáltató és a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató között. Az SCAr. 32. cikk (3) bekezdése alapján azon számlavezető pénzforgalmi szolgáltatók, amelyek célra rendelt interfészt hoztak létre, biztosítják, hogy ez az interfész ne akadályozza a harmadik fél szolgáltatók általi pénzforgalmi szolgáltatásnyújtást.

Az MNB elvárja, hogy a Pft. 38/B. § (2) bekezdésére, valamint a Pft. 38/C. § (2) bekezdésére tekintettel a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató ne számíson fel semmilyen díjat, költséget vagy nem határoz fizetési kötelezettséget az általa

¹ A számlavezető pénzforgalmi szolgáltatónak az MNB-t a P66 MNB azonosító kódú adatszolgáltatás útján kell tájékoztatnia.

biztosított célra rendelt interfész használatáért, mivel a felek között nem jön létre szerződés, vagy egyéb jogviszony, amely alapján bármilyen díjat, költséget vagy fizetési kötelezettséget a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató felszámíthatna. Az MNB álláspontja szerint a célra rendelt interfész használatáért bármilyen díj, költség felszámítása vagy fizetési kötelezettség meghatározása az SCAr. 32. cikk (3) bekezdés szerinti akadályozásnak minősül.

Amennyiben a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató és a harmadik fél szolgáltató között a felek egyező akaratából (a jogszabályoknak megfelelő) szerződés jön létre a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató vagy a harmadik fél szolgáltató által nyújtott addicionális szolgáltatásra, úgy ezen szerződésben a felek szabadon állapodhatnak meg az alkalmazandó díjakról, költségekről vagy egyéb fizetési kötelezettségekről.

- b) A harmadik fél szolgáltató fizetési számlához történő hozzáférése az érintett számlatulajdonos ügyfél általi tiltása az internetbanki, mobilbanki vagy bármilyen hasonló felületen

Az MNB jó gyakorlatnak tartja azt, ha a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató az ügyfél számára lehetővé teszi, hogy az internetbanki, mobil banki vagy bármely hasonló felületen az ügyfél saját döntésének megfelelően megtilthassa, hogy harmadik fél szolgáltatók hozzáférjenek a fizetési számlájához.

Azonban, ha az előbbieken említett tiltás nem az ügyfél egyedi, kifejezett döntésén alapul, hanem számlavezető pénzforgalmi szolgáltató által általánosan alkalmazott, amely tiltást az ügyfélnek kell feloldania annak érdekében, hogy harmadik fél szolgáltatók szolgáltatásait igénybe tudja venni, úgy a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató ezen eljárása az SCAr. 32. cikk (3) bekezdés szerinti akadályozásnak minősül.

- c) A célra rendelt interfész karbantartásának és hibajavításának elhúzóda

Az SCAr. 30. cikkének (4) bekezdése előírja a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy – sürgős helyzetek kivételével – az interfészük technikai specifikációjának bármely változását előzetesen a lehető leghamarabb, de legálább 3 hónappal a változás végrehajtása előtt az engedélyezett harmadik fél szolgáltatók, vagy olyan pénzforgalmi szolgáltatók rendelkezésére bocsátják, amelyek illetékes hatóságuknál kérelmezték a vonatkozó engedélyt.

Az MNB elvárja, hogy az SCAr. 30. cikk (4) bekezdésében említett sürgős helyzetre tekintettel történő változtatás a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató által biztosított célra rendelt interfészen ne eredményezze azt, hogy a harmadik fél szolgáltatók indokolatlanul hosszú ideig ne nyújthassák a szolgáltatásaikat. Mindezek okán amennyiben a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató a sürgős helyzetre való hivatkozással az indokoltnál gyakrabban vagy megalapozatlanul él, így különösen, ha a technikai specifikáció megváltoztatása észszerűtlenül gyakori, illetve a hibajavítás az indokoltnál tovább tart, az az SCAr. 32. cikk (3) bekezdés szerinti akadályozásnak minősül.

Ugyanakkor az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy abban az esetben a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató, valamint a harmadik fél szolgáltató is köteles teljesíteni a P72 MNB azonosító kódú adatszolgáltatást, amennyiben azt tapasztalja, hogy a célra rendelt interfész elérhetetlenné vált.

- d) A célra rendelt interfész hozzáférés egységes feltételei

Az MNB jó gyakorlatnak tartja, hogy a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató folyamatosan figyelemmel kíséri az SCAr. 34. cikk (1) bekezdés előírt tanúsítványok érvényességét, valamint az SCAr. 34. cikk (3) bekezdésben meghatározott specifikus attribútumok tartalmát. Az MNB elvárja a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatótól, hogy ha bármilyen módosulás következik be az SCAr. 34. cikk (1) bekezdésben meghatározott tanúsítványban (pl. az visszavonásra kerül), vagy az SCAr. 34. cikk (3) bekezdésben említett specifikus attribútumokban (pl. megváltozik a harmadik fél szolgáltató szerepköre), úgy ezen változásokkal összhangban eszközölje saját informatikai rendszerében a szükséges módosításokat a technikailag lehetséges legrövidebb időn belül.

Amennyiben a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató érvényes tanúsítvánnyal rendelkező harmadik fél szolgáltató számára tagadja meg az ügyfél fizetési számlájához történő hozzáférést, úgy a számlavezető pénzforgalmi szolgáltató eljárása az SCAr. 32. cikk (3) bekezdés szerinti akadályozásnak minősül.

e) Az Európai Bankhatóság véleményének figyelembevétele az akadályozás kapcsán

Az MNB elvárja a jelen vezetői körlevél címzettjeiként megjelölt pénzforgalmi szolgáltatóktól, hogy a pénzforgalmi szolgáltatásaik nyújtása során legyenek tekintettel az Opinion of the European Banking Authority on obstacles under Article 32(3) of the RTS on SCA and CSC című 2020. június 4-i EBA/OP/2020/10 európai bankhatósági véleményben² foglaltakra, továbbá amennyiben szükséges, a gyakorlatukat úgy módosítsák, hogy megfeleljenek az előbbieken említett véleményben foglaltaknak.

A vezetői körlevél a felügyelt intézményekre kötelező erővel nem rendelkező felügyeleti szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott vezetői körlevél tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat. A vezetői körlevélben megfogalmazott elvárásoknak való megfelelést az MNB folyamatosan figyelemmel kíséri és értékeli.

Az MNB a jelen vezetői körlevelet közvetlenül megküldi az érintett pénzforgalmi szolgáltatók vezetőinek, egyidejűleg a honlapján is közzéteszi.

Budapest, 2020. július 13.

Dr. Patai Mihály s.k.,
a Magyar Nemzeti Bank alelnöke

² A vélemény az következő linken érhető el: https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Opinions/2020/884569/EBA%20Opinion%20on%20obstacles%20under%20Art.%2032%283%29%20RTS%20on%20SCA%26CSC.pdf.